

FOGADÓ

ORSZÁGOS VENDÉGLŐSZAKKÖZLÖNY

A MAGYAR FOGADÓS-, VENDÉGLŐS- ÉS KÁVÉIPAR, A BORGAZDASÁG ÉS AZ IDEGENFORGALOM ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ SZAKLAP

Hivatalos szaklapja:

Az „Országos Vendéglős Egyesületnek”, a „Székesfővárosi Vendéglősök és Kocsmárosok Ipartársulatának”, a Szabadkai, Tolnai, Vármezei, Kassai, Erzsébetfalvai, Brassómezei, Csepeli, Sárvár és vidéke, Pécs-Baranyai, Kispétszentlőrinci, Németújvári, Lévai-vidéki, Szatmárnégyezi, Zombori, Nemesócsa és vidéke, Hunyadvármezei, Csongrádvármezei, Sopronalold-vidéki, Sárosmezei, Budalok és környéke, Ereskejvár és vidéke, Ceglédi, Marosvásárhely és Marostorda-megyei, Mezőtúr-, Turkere és Dévaványai fogadós (szállodások) vendéglős, kocsmáros és kávé ipartársulatok illetve egyleteknek; az Aradi pincér öns. és elh. egylet és több jótékony pincér-asztaltársaságunk és községi vendéglős-csoportunk.

TARTALOM:

Sorról-sorra.
A sajtó fölületességéről
A vendéglősök közteherviselésének könnyítése.
Csak magyarul.
Bor- és pincegazdaság.
Konyha.
„Ülőnefele Közlönyek”.
A mi katonáink. — Nyílt-tér
Készen gömbök.
Ülőleti híreink.
Szerkesztői üzenetek.
Kortyánló. — Hirdetéseink.

ORSZÁGOS VENDÉGLŐS EGYESÜLET.

Hivatalos helyiség: VIII. ker., Gyulai Pál-utca 9. sz.

Hivatalos órák: minden hétfőn, szerdán és pénteken délután 3–6 óráig.

Főhívas és értesítés. Főhívatnak azon vidéki vendéglősök és kocsmárosok, akik az „Országos Vendéglős Egyesület”-nek még nem tagjai, hogy lépjenek be és belépésüket jelentsek be. Bejelentésük után megküldjük az alapszabályokat. *Beiratás díj:* 2 korona. *Évi tagdíj:* 4 korona. Az „O. V. Egyesület” tagjainak szájkönyvekben tájékoztatás és esetleg jogtanácsot díjtalan nyújt, ha az irodához fordul. Ilyen esetekben a levéllel válaszbélyeg mellékelendő. *Az elnökség.*

SZEKESFŐVÁROSI VENDÉGLŐSÖK ÉS KOCSMÁROSOK IPARTÁRSULATA.

Hivatalos helyisége: VIII., Gyulai Pál-utca 9. sz.

Hivatalos órák: minden hétfőn, szerdán és pénteken délután 3–6 óráig.

Jogtanácsot az ipartársulat minden tagja ingyen kaphat, ha az írást az ipartársulat irodájához fordul.

Az ipartársulat mindenemü hivatalos közleménye kizárólag a „Fogadó” útján közölhetik.

Előfizetés.

A I. előfizetők kérelmek, hogy esedékes előfizetéseiket a lejáratkor pontosan újítsák meg. Fogadó kiadóhivatala, Bpest, Gyulai Pál-u. 9.

„FOGADÓ-NYOMDA”

új helyisége.

Budapest,

VIII. ker., József-utca 56. szám.

Telefon: József 39–70.

ELŐFIZETÉS: Egy évre 12, félévre 6 K.
LAPMEGJELENÉS: 1-én és 15-én.

Szerkesztő és lapkiadó: FLÓR, GYÓZÓ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: BUDAPEST, VIII., GYULAI PÁL-U. 9.

Sorról-sorra.

Egyesületi élet.

Glück Frigyes visszavonulása.

A fogadós és vendéglős-szaktársadalom egyik szelében ösmert vezéregyénisége, Glück Frigyes visszavonult ebből a szereplési körből. Letette a vezérői tisztelet, amelyet a „Budapesti szállodások, vendéglősök és kocsmárosok ipartársulata” és a „Magy. vendéglősök országos szövetségénél” oly sok jóakarattal és a nála ösmert igazi nemes tettvággyal (ambícióval) igyekezett betölteni. Lemondott az itteni intézmények elnöki tiszteiről azzal, hogy ez az elhatározása megmáshíthatatlan. A Bpesti szállodások, vend. és kocsm. ipartársulata, mely elnökének lemondásával választmányi ülésben foglalkozott; a lemondásnak különösen ezt a kitételét vette nagy sajnálattal tudomásul. A visszavonulási ügyről, egy napilap tudósító közleményéből, ugyanilyen értelemben szerzett tudomást a nagy nyilvánosság is.

Glück Frigyesnek ez az elhatározása nem újkeltű és nem újság a beavatottak előtt. Nagy elfoglaltsága, a minden oldalról való nagy lekötöttsége miatt, már régebben szándékozott leköszönni és csak a közellított ismételt kérésére és kapacitására maradt még eddig a vezető-tisztségekben. Azonban egyre érezte s ez a tudat nem egy kellemetlen percet szerzett neki, hogy a minden idejét igénybe vevő egyéb köztevékenysége miatt, nem képes úgy betölteni a vállalt tisztséget, mint azt szerette volna, s régi elhatározásában ez mindjobban megerősítette. Ezek világítják meg és okolják meg a visszavonulás kérdését.

Mi az itteniekén kívül, még egy másik okot is látunk, ami nem kis mértékben játszott közre Glück elnök visszavonulási tényénél. A mi iparunkban, a társulási és egyesülési életben, ugyanis nem az a helyzet, hogy egy arra való, vezetői szerepre hivatott egyén az ő tettvágya és munkabírásának megfelelő hatáskört tudna magának bizto-

sítani, hogy tevékenységet a saját akaratára szerint és úgy fejthessen ki, hogy az a közérdek céljának is legjobban megfeleljen. Ilyen volt a helyzete Glück Frigyesnek is, akinek eddig viselt vezető-tisztségei, szinte nem nyujthaltak olyan tevékenységi kört, hogy kedve szerint teljesíthette volna működését. Csak elnökölni, üléseket vezetni és véleményezni (sokszor) a legképtelenebb dolgokat és ilyenkor folyton szembe látni a sok szögletességet, a maradiságot és közömböséget, s mindezenkívül a közérdekben végzett munkák legbübbjének céltalanságát és sikeretelenségét; az meg még se lehet ambíciója az átlagos tehetségek: „ülálló egyéneknek, így Glück Frigyesnek se.

A mi egyesületi életünkben, ezidőszériut sajnós, ilyen sajnálatosak a viszonyok. Az egyik részen is, a másikon is csak néhányan törődnek komolyan a dolgokkal, míg a többi sok száz, akiknek voltaképpen főérdekük volna, hogy szervezeteik erősen álljanak és zavartalanul működhessenek; egyáltalán nem lát-szanak törődni az ügyekkel. Ez aztán kedvét szegheti nemcsak Glück Frigyesnek, hanem más jobbaknak is. Ha majd a háborus hullámok elsimulnak, első teendő kell hogy legyen ezen a téren rendet teremteni s egy-sülleti életünket egész új alapra helyezni és olyan irányban folytatni, hogy ez a szak-iperi foglalkozással kapcsolatos minden érdeksülleti kielégítsen. Ekkor az arra hivatott vezető és egyéb erők is más kedvet s egyben kötelességet is fognak érezni a közszereplésre, ipari szervezeteik megerősítése és kifejlesztésére.

A sajtó fölületességéről.

A miniszterelnök a „Fogadó” igazságára ráütötte a pécsetet.

A Fogadónak egyik földoligát képezte a háboru eddigi tartama alatt, a vendéglős-iparhoz tartozókat a napisajtó gyanusí-ásaitól megvédelmezni. A meggyanusítá-nak és rágalmozásnak a hangja áradt ki a sajtóból minden olyan alkalommal

„FOGADÓ NYOMDA ÉS LAPKIADÓVÁLLALAT”

BUDAPEST, VIII. KERÜLET
JÓZSEF-UTCA 56. SZÁM.

Távbeszélő:
(Telefon) JÓZSEF 39–70.

Vendéglői és ávéházi nyomtatványok nagy raktára. A legszebb és izlészab kivitelben készülnek: folyóiratok, árjegyzékek, társulati és egyleti évi jelentések, köznyu-lési meghívók és az összes fogadói, vendéglői és kávéházi nyomtatványok u. m.: étlapok, borjegyzé-kek, konyha-, sőtés és kávéházi iver, asztalkártyák, bérletfüzetek, szobajelentések stb. □ □ □

amikor a vendéglősiparral kapcsolatos bármely kérdéssel foglalkozott. Meggyanusították a lapok a vendéglősöket, amikor a pékek legelőször emelték a háború alatt a zsömlyék és egyéb sütemények árát. (Amikor tudniillik még ezek a cikkek is jártak). Meggyanusították a vendéglősöket, amikor először a hus, zsír és egyéb élelmickek árával mentek feljebb az eladók. Meggyanusították és rágalmatázták a vendéglősöket az első sörár emelésénél. S ez a gyanusítás, ócsárlás és csipkedés tartott azóta folyton és mindig, amikor az élelmickek beszerzési árának fokozódása folytán a vendéglősök is kénytelenek voltak fölemelni az árakat.

De kiváltképen igyekeztek feketére festeni a közönség megvető ítéletének kitenni a vendéglősöket akkor, ha egy-egy külföldi, németországi és Ausztria egyes részeiből való étlapot kaparintottak meg, (és ezt igen gyakran cselekedték), amelyet aztán leköszölttek és a hozzáfűzött sorokat ilyen fölkiáltó jelzőkkel látták el: — „Látjátok ti jámborok, magyar közönség, hogy idegenben milyen potom olcsón lehet étkezni, míg az itteni vendéglősök valósággal nyuznak, zsarolnak benneteket rémséges étlapi áráikkal!“ Ugyanigy jártak el, amikor egyes nagyobb berlini étteremnek a *körözet-főzelékei* (ott és más külföldi éttermekben ösmertetlen a *főzelék feltétel*) árait ösmertették, és szembeállították a 40—50 pfennings ételeket a mi vendéglőink 1 kor. 20 és 1 kor. 40 filléres feltételes-főzelék ételivel szemben.

Igy jártak el, így gyakorolták a vendéglősök szembeni sajtói bírálatot mindig, minden esetben. Miért mi okból tették ezt? Főületeességből, tájékozatlanságból és tudatlanságból. Vagy nem tudatlanság, még pedig közönséges tudatlanság, például az, hogy hasábokra terjedő cikkekben, amelyek a gyanusítás magyival vannak teleshörvra, tárgyalják nagy tudalékosan, mint hatóságtól eredőt, azt a kérdést, hogy a vendéglősöket rendeltéleg kötelezzék arra, hogy *főzeléket feltétel* adjanak; holott a *föltételes főzelék* olyan régi rendszere minden kis és nagy magyar vendéglőnek, hogy attól eltérni sem tudna, de nem is akart egy se. Tehát, miért van akkor szükség a „kötelezősége“ és ha meg nincs rá szükség, miért szorgalmazza ezt a sajtó olyan nagy buzgalommal? Semmi egyébért, csupán csak felületeességből, tudatlanságból. És ezt a sajtói felületeességet és tájékozatlanságot a „Fogadó“ mindannyiszor, minden alkalommal kimutatta és beigazolta.

És mintha a mi szaklapunk ezen örkődése és folytonos csatározásának látszana is némi sikere. Egyik másik lap mintha kezdene körültekintőbb lenni, bárha ezt csak nagy ritkán is lehet tapasztalni. Így utóbb a „Pesti Hírlap“ gyakorolta a körültekintésnek ezt a módját. „*Megjegyzések két hírhez*“ címen egy előző közlését igyekezett kijavítani ilyenformán:

... Az utóbbi hónapokban a villachi és az innsbrucki vasúti vendéglős olcsó étlapjairól tettünk említést, amelyek arról tesznek biznyságot, hogy az említett helyeken legalább is ötven százalékkal kisebbek az árak, mint a budapesti harmadrendű éttermekben. E két hírünkhoz most az olasz harc-
térrel kelt megjegyzéseket kaptunk, amelyeknek

írója az *osztrák gazdasági viszonyokat alaposan ismeri*. Az illető azt mondja, hogy a Magyarországon ámulatot keltő olcsóságok *magyarázata* abból áll, hogy Stájerben, Karinthiában és Tirolban az élelmickek, különösen pedig a húst, a központi élelmezési raktárakra gyűjtik össze és azokról elgáltatják ki. A hentesek, a mézárások, a vendéglősök ezekből vásárolnak, teljes kizárásával a közvetítő kereskedelemnek. Az árak általában maximálisan vannak és csakis ezeket az árakat fizetik, aminek folytán *ott nem megy öt-hat kézen keresztül* az áru, hogy végül a fogyasztókhoz méregdrágán kerüljön, módfelet nagy hasznot, hajtvá azoknak, akiket köznyelven élelmiszerszorosóknak neveznek.

Mi ez? Magyarázata annak, hogy miért lehet valahol olcsóbb az étel mint nálunk. De ilyen magyarázattal szolgálhatna a sajtó azonnal is és nem — utólag. Az élelmezés terén — és más téren — való nagy eltéréseknek, különbségeknek egy két sorral mindig okát és magyarázatát adhatta volna. Hát mér nem tette ezt? Mert a legtöbb esetben nem tudta — nem rendelkezett a szükséges tájékozottsággal. De azért az esetet megírta s hogy írásából még a tárgy ismereti alkatrésze hiányzott, az legkevésbé bántotta lelki-ösmertétét. És így nem gondolta vagy törődött azzal sem, hogy az ilyen alaplatlan és tájékozatlan hírlapi közlemény-nyel egyes társadalmi osztályokat ok nélkül bántalmaz és közgazdaságilag kárt okoz. Hát — kérdezték sokszor a „Fogadó“ közleményei — szabad ily felületesen és lelkiösmeretlenül föllogni a sajtói hivatást? Hisz ez a hivatás minden hivatásnál fontosabb és nemesebb, de persze, ha így is tartják be. A felületes és tájékozatlan ujságírás, legalább is nem ennek a nemis hivatásnak a körébe tartozik.

És a „Fogadó“ ezen érveinek igazsá-gára nem kisebb ember ütötte rá a péc-sétet, mint Magyarország miniszterelnöke, Tisza István gróf. Az egyik napilapnak a zsír íványról írott cikke adott a miniszterelnöknek alkalmat, hogy nézetét a magyar ujságírásnak erről a veszedelmes bajáról elmondja. És ez a fontos és leg-főlsőbb helyről jött vélemény a sajtó munkásainak (ujságírók) egyes közgazdasági kérdésekben megnyilvánuló nagy tájékozatlanságát, és nem egy esetben tudatlanságát, épp olyan világításba helyezte és úgy állította a közönség elé, mint annyi sokszor a mi lapunk értelmezte és juttatta kifejezésre. A „Fogadó“-nak ezek a szavai persze, nem hatoltak valami nagyon messze, ami érthető is; de a kormány vezetőjének a vendéglősök szaksajtója igazságát igazoló kijelentései meghallották mindenütt és annyi sikere már is van, hogy az egész napisajtó hangzik tőle.

Ennek a „sikernek“ remélhetőleg következménye is lesz, még pedig az, hogy a napisajtó kissé több körültekintéssel végzi dolgát és törekedni fog kiküszöbölni lapjairól a felületeességet és tájékozatlanságot. De következménye kellene, hogy legyen egy másik kérdésnek is. Annak, hogy a gazdasági és ipari szaklapok, így a „Fogadó“ közönsége is, több figyelemre a maguk lapját vagyis azt a sajtót méltassák, amely kellő tájékozottsággal és minden igyekezettel egyedül az ő javukért van és az ő érdeküket képviseli.

A vendéglősök közteherviselesének könnyítése.

A vendéglős-ipartársulat a pénzügyminiszterhez.

A Szekeslővárosi vendéglősök és kocsmárosok ipartársulata a vendéglősök nyomaszóló helyzetének némi megkönnyítése érdekében minden irányban megokolt kérvényt terjesztett a pénzügyminiszter elé, melyben azt kéri, hogy a háború ideje alatt felemelt kereseti adónak és italméresi illetéknek azt a többletét, amit a felemelés által terhükre írtak, *töröltesse*, az új adókiivetés alkalmával pedig végéig figyelembe a vendéglősök jogos felszólamlásait és a viszonyoknak megfelelően állapítsa meg a miniszter az adót és illetéket.

A miniszter nem igen hivatkozhatik ebben a kérdésben az állam jövedelmének megcsappanására, ha a kérelmet teljesíti, mert sokkal többet veszít, ha a létükért küzdő vendéglősök ezt a harcot, melybe teljesen belefáradtak, megszünteti és egyszerűen bezárják az üzletüket. Ez esetben az állam feltétlenül többet veszít, mint abban az esetben, ha a vendéglősök jogos és indokolt kérelmét teljesíti. Ennek megállapítására nem kell nagy számtani tudás.

Azt sem mondhatja a miniszter, hogy a többi iparos ugyanezt a kedvezményt kérheti, ha a vendéglősöknek azt megadja. Nem indokolhatja az ilyen kérelmet más iparos, mert minden más iparos és kereskedő a nyersanyag beszerzésének költségét 100—200 százalékkal rakja meg a forgalomba hozott áruinál. Ezek mindannyian meggazdagodnak, a vendéglősök ellenben mindannyian koldusokká válnak.

A fele része már amúgy is teljesen tönkrement. Mentse meg a kormány legalább a többit.

Az érdekes headvány, mely mindent megmagyaráz, következő szövegű:

*Nagyméltóságú Minister úr!
Keggelmes urunk!*

A vendéglősök már elviselhetetlenné vált gazdasági helyzetének némi javítása végett, a következő kérvénnyel járulunk Nagyméltóságod elé:

Az eléletlen sörtermelés és a sörnek ismételt s a háború ideje alatt immár harmadszor felemelt ára, teljesen lehetetlenné teszi, hogy a vendéglősök a nagy és általános drágaság következtében még megmaradt kis forgalmat üzletükben fenntarthassák. Nem elégíthetik ki vendégeik igényeit. A bor ára is 150—200 százalékkal emelkedett és e drágaság következtében a forgalom tetemesen csökkent, majdnem egészen megszűnt. Mindezekhez hozzájárul a zsiradék majdnem teljes hiánya, ami a vendéglősök helyzetét még sulyosabbá teszi. Ezeket a bajokat Nagyméltóságod is ismeri és elhárításukra, tudjuk nagyon jól, az adott viszonyok közt Nagyméltóságod sem tehet semmit. Amit azonban Nagyméltóságod a vendéglősök nyomaszóló viszonyainak enyhítésére tehet, azt tiszteletteljesen kérjük.

Ugyanis tekintettel arra, hogy a vendéglősök majdnem 50 százaléka eddig már megszűnt és szomorú kilátás van arra, hogy még több ilyen üzlet fog megsemmisülni, mert a boldogabb időben szerzett tartalék a legtöbbnél már korábban

felemésztdött, alázatos kérelmünk oda terjed: méltóztassék a háboru ideje alatt felemelt adó- és illetékeknek a felemelésből származó többletét töröltetni; méltóztassék a Pénzügyigazgatóságokat és ezek után az adókövetési eladókat utasítani, hogy a vendéglősök kereseti adójának újabb megállapítása alkalmával a legnagyobb körültekintéssel járjanak el, vegyék figyelembe a jogos felszámolásokat és méltányossági szempontokat érvényesítsenek az adófizető vendéglősök megterhelésénél. Gyakorlatilag szólva: mit ér a tényleges helyzet ignorálásával minél több kereseti adót kivetni, illetve megállapítani, mikor arra az alap teljesen hiányzik és mikor annak következtében a jó adófizető vendéglősök kénytelen üzletét bezárni. Ez esetben természetesen az adó a legtöbb esetben behajthatatlanná válik és teljes összegében elvész az italmérsi illeték, mert az üzletét bezárt vendéglős anyagiilag tönkrement.

Kegyelmes urunk! Méltóztassék a vendéglősök helyzetét elbírálni. A kisebb és közepes üzlet szenved legtöbbet, noha az képezi a vendéglők mintegy 99 százalékát. A vendéglő konyháján feldolgozandó nyers anyagok napról-napra drágulnak és amellet a legfontosabb cikket: a zsirt, nem tudják beszerezni, mert nem kapnak. Hiába maximálják az árakat, mikor magához az áruhoz nem lehet hozzájutni. De a vendéglősnek mégis gondoskodni kell arról, hogy a vendéglői étkezésre utalt közönséget étellel és itallal elláthassa és olyan ételadagokat adjon, hogy az étkezés pénzért jól is lakjon. Ezt jogosan követelheti a vendég, a vendéglős pedig köteles ezt az igényt kielégíteni. A kisebb és közepes vendéglős olyan polgári árat kő eles megállapítani, hogy azok összhangban álljanak a szűkebb anyagi viszonyok közt élő polgárság, a tisztviselők, munkások és napszámosság élelmezési lehetőségével. A vendéglősök tehát fontos közérdeket szolgálnak üzleti tevékenységükkel, de sajnos, a jobb jövő reményében eddig hozott anyagi áldozatokra elfogyott a fedezetük.

Mikor a sörárak maximálását kértük, a magas kormánytól elutasító választ kaptunk, indokolván azzal, hogy a sör nem élelmiszer, hanem élvezeti cikk. A sörgyárak erre, a nem hozzájuk intézett kérelemre azzal válaszoltak, hogy felemelték a sörárakat és tetemesen csökkentették a vendéglők söréllátását, hivatkozva az árpa elvonására. Értjük a termelés csökkentését, de hogy a csökkentés következtében a sörárakat emelni kellett, azt sehogysem tudjuk megérteni.

A vendéglősök ezen szorult helyzetükben, hogy valamennyi ne legyen kénytelen üzletét bezárni és a boldogabb idő bekövetkeztéig az őket elnyeléssel fenyegető árral megküzdni birjanak:

Kérjük Nagyméltóságodat, kegyeskedjék legalább a köztelherviselésben rajtuk segíteni. A hazai vendéglősök eddig is a legjobb adófizetők voltak az államnak, minden hazafias és közcélú áldozathozatalban tehetségük szerint résztvettek és részvesznek, most azonban kétségbeesett helyzetükben szerény segítséget kérnek az államtól azon reményben, hogy a kérelem ezuttal nem fog elutasításban részesülni.

Mély tisztelettel maradtunk stb.

Az eredményt olvasóinkkal közlünk fogjuk.

BOR- ÉS PINCEGAZDASÁG.

Szőlők állása és a bor ára.

Hivatalos jelentések.

A földmivelésügyi miniszteriumba a szőlészeti és borászati főügyelőkötől beérkezett jelentések a szőlők állapotát és az árakat, október 5-én, a következőkben ösmertetik:

Budapesti kerület (Pestpilissoltkiskun m. alsórése és Fejérmegye): Kisebb birtokosok a szüretet befejezték, nagyobb birtokosoknál még folyamatban van. A szüret eredménye nagyon változó; a nagyobb rész alig valamit, a kisebbik rész 1—3 hektolitert szüretelt. Óborkészlet nincs. Mustra hektoliterenként 200 K.-s ár alakult ki.

Kecskeméti kerület (Pestpilissoltkiskun m. alsórése, Csongrád, Csanád és Békésmegye): A szüretelés folyamatban van. Terméskilátások változóak. A must cukortartalma Babó-féle mór szerint 16—19%; ára napról-napra emelkedik.

Szekszárdi kerület (Tolna- és Somogy-megye): A szüretet csaknem befejezték. Gyenge közepes, sok helyen rossz a termés. A minőség jónak ígérkezik. A must cukortartalma 16—19%. Ára 150—160 korona.

Pécsi kerület (Baranya m.): Az általános fűrtrohadás miatt, szeptember hó közepén a szüretet megkezdték. Gyenge közepes termésre van kilátás. A minőség jó. A must cukortartalma 16—19%. Mustot hl.-kint 160—200 K.-val veszik.

Tapolcai kerület (Zala, Veszprém, Komárom és Győr megyék): A szüretet legnagyobb-részt befejezték. Az eredmény átlagosan rossz; katasztrális holdanként 5—10 hl. Minőség változó. A must cukortartalma klosterneuburgi mérő szerint 14—23%. Ujbor ára 160—130 K.

Soproni kerület (Sopron- és Vas megyék): A szüret, fogatok hiánya miatt lassan halad. Terméseredmény holdanként 1—20 hektoliter; a minőség 10—15 fokos (klosterneuburgi). Mustcetre ára 140—200 K. Bor ára 230—300 K.

Pozsonyi kerület (Pozsony és Moson-megye): A termés részben rossz; némely helyen közepen aluli, holdanként 10—12 hl. Az általános szüret e hó 9-én vette kezdetét. A bor ára 120—200 K.

Egri kerület (Heves és Jásznagykunszolnok megyék): A szüret egyes helyeken még folyamatban van; helyenként már befejezték. Az eredmény mennyiségileg gyenge és rossz, de a minőség jónak ígérkezik. Óbor kevés van. Must ára 180—200 K.

Fehértemplomi kerület (Temes és Krassószörény megye): A szüret folyamatban van; gyenge, közepes mennyiségű és jóminőségű termés mutatkozik.

A konyha köréből.

Uj főzési rend.

A hus- és zsirnélküli napok új rendet hoztak a vendéglői konyhákba; főzni zsír és husnélkül és az ilyen ételkből is olyan készítményeket előállítani, hogy az étkezési igényeket teljesen kielégítsék. Ez az új főzési rend természetesen, nem épen kis föladatot ró a konyhákra, de különösen az olyan konyhák

vezetőire, akiknek gondjuk nem csupán arra terjed, hogy az étlap telelra, hanem hogy a föladatot étel elsőrendű és valódi jó legyen. Az ilyen vendéglői konyhák gyakorlott vezetői különben, azon érthető és helyes elvből kiindulva, hogy sok és jó készítményt adni képtelenség, szakítottak az ósdi, helytelen szokással, nem íratják tele az étlapot mindenféle gezemicével (Frenreisz éttermek még pár ilyen nagy üzemek a vezetők ebben), hanem az ételeket szükség szerint, a legkisebb száma szerint adják. És ez is a helyes.

Az új főzési rend, mint említettük, új gond és föladatok elé állítja a vendéglői konyhákat s a „Fogadó” ezen akar könnyíteni azzal, hogy a főzés terén elsőrendű erők által kipróbált étel-recepteket fog közölni esetről-esetre. Jelen számunkban egy hustalan napra való **főzések-feltétet** közlünk, amelyet Máthé József, régi híres szakács (volt miskolci és utóbb budapesti vendéglős) próbált ki. Ebből a készítményből, ha egy feltétnek 14 dekát számítunk 60—62 adag jön ki s a nagyobb üzletekben 1.60—1.80 míg a kisebb üzletek az ő árainak megfelelő kisebb számmal adhatják. (Kisebb üzletek az alább számított anyag-mennyiségnek felét v. harmadát vegyék a főzésnél). Ez a főzések-feltét elsőrendű s készíthető akár tődüvel akár disznó vagy borjumájjal a következőképen:

Tüdös hurka.

3 kg. puhára főzött s egész apróra vágott tődöt, 2 kg. puhára főzött (patogtatva) köleskását, 1 kg. főtt és megvágott tokaszalonna (vagy sertés dagadó), 6 db. vöröshagyma, feketebors, majorána és szekfűszeg hozzáadással tölteléknek készítünk s a kellően megtisztított marhabet (kb. 6t méter) megtöltjük, kifőzzük és rendszeren megvált főzések-feltétnek adjuk (adhatjuk busztelnek is; ez esetben 2 koronától 2—80 ig állapíthatjuk meg az adag árát).

KÜLÖNFÉLE KOZLEMÉNYEK.

Hátralékos előfizetőinket ismételtlen fölkeressük és tisztelettel fölkerjük, hogy elmaradt előfizetésüket sziveskedjenek az előző lapokkal vagy más uton vett postautalvány fölhasználásával kiegyenlíteni. Ugyancsak fölkerjük azon t. előfizetőinket is, kiknek előfizetésük az előző vagy a mostani számmal lett esedékes, hogy az esedékes díjakat a kapott postautalványon sziveskedjenek beküldeni. Előfizetési és egyéb pénzek: **Fogadó-kiadó-hivatala.** (Bpest., VIII. Gyulai Pál-utca 9. sz.) címre küldendők.

Özvegyek, árvek és rokkantak alapja. A háboruban elesett hősök özvegyei és árvai alapja javára **Kozma István** a körmendi Korona-étterem főpincére tíz koronát küldött be. A derek adakozó ezen adományát a „Hadszegélyző Hivatal”-nak utaltuk át.

A Dreher-sörgyár mérlege. A Dreher Antal serfőzdéi r.t. — mely tulajdolván a Dreher család kezében van — most tette közzé 1915—1916. aug. 31-ig terjedő évi mérlegét. Eszerint a 112 millió alaptőkétű sörgyárnak évi tiszta haszna, a különböző tartalékokhoz csatolt összegeken kívül, 2,211,705 koronát tesz ki.

Az új háló- és étkezőkocsi társaság a berlini Deutsche Bank vezetés alatt megalakult. A társaság az összes német- és osztrák vasúti vonalakon fogja az étkezőkocsikat járattatni. A „Máv.” igazgatóságával most folynak a tárgyalások, miután a társaság üzemébe, a magyarországi és balkáni vonatokat is be akarja vonni. A tárgyalások még nem fejeződtek be, minthogy a balkáni vonalak miatt is szükséges bizonyos megállapodásra jutni. Ez azonban, az oláh- és görögországi álla-

potok miatt, most egyelőre nem épen lehet-
séges.

Letartoztatott fogadói könyvelő. Kiszely A. a miskolci Bőcögő-fé-e Korona fogadó könyvelőjét, üzleti szabálytalanság miatt letartoztatták. Az illető közel egy évtized óta töltötte be állását s midőn főnöke, Bőcögő József hadbavonult ugy a Korona, mint a Pannonia fogadó és kávéháza vezetésével is megbízta. A bizalommal azonban rutil visszaélt. Állítólag 130—150 ezer korona hiányzik.

Márka. Miniszteri rendelet jelent meg, mely a német márkát szeptember 15-től épp oly becsülésben részesíteni rendeli el, mint a mi pénzünket. A márka a mai érték szerint 1 korona 44 fillér. (Hál'istennek, elég szépen fölszállt az árszója). A rendelet közli, hogy a német márkát el kell fogadni minden állami intézménynek, adóhivatalnak, postának stb. A márkát illető ez a rendelkezés azonban csak a háboru tartamára szól.

A „szappanos“ hangszergyáros. Sternberg, aki az „Ön bérel és febbe dob“ (vagyis febbe dobátik) hangzatos címen szokta hirdetni magát; nem bírt megélni a hangszergyárosi mesterségből, vagy hogy sokat akart keresni és fölcsapott szappanosnak és gyártott „hasznavehetetlen“ szappant, minden kis tudás és gyakorlat s minden „telepengedély“ nélkül. Szóval, zugyártó volt 400 hangszergyáros, aki aztáé „kihágás“ miatt 100 kémény koronára büntettek meg. Többet is megérdemelt volna.

Melgített bor pálinka helyett. Több vidéki kocsmáros fordult hozzánk panasszal, de inkább tanácsért, hogy miután az eddigi reggeli fogyasztási cikkikben, a pálinkában nagymértvű fogyakozás állt be, úgy hogy most a legszükségesebb mennyiséget sem képesek beszerezni, s minthogy ezenkívül sörből is, hol kaphatnak néhány literre való, hol semmit se, mitévők legyenek és hogyan pótolják a hiányzó cikkeket? Ez a kérdés — mondják — azért is fontos rájuk nézve, mert léteđerüküket a legközelebről érinti. — Hogy a fogyasztási cikkeknek az a hiánya micsoda égető baj, sajnos, ezt velünk együtt mindenki keserűen érzi és tudja, aki a mi szakkörünkbe tartozik. Még nagyobb baj, hogy egyik másik hiányon alig van mód segíteni. A pálinkát, aminek beszerzése ma tényleg a művészettel azonos, egyes kocsmárosok úgy igyekeznek pótolni, hogy az egy-egy kupicára betérő iparos munkás és más vendégeiket a pálinka helyett egy pohár meleg borral várják. Akiknek módjukban van, próbálják meg ezt cselekedni és ha így sikerült a pálinkázó vendégeket a meleg borra rászoktatni, akkor tulajdonképen kettős sikert értek el. Először biztosították az e részen való (és most veszendőbe lévő) üzleti hasznot, másodsor mintegy észrevétlen estek át a pálinka kiküszöbölési eljárásán. A pálinkát, közegészségügyi és más fontos okokból úgy is csak kiküszöbölni, vagy még jobban csökkenteni fogja az állam, tehát ezen előbb-utóbb át kell esni. A legfontosabb pedig ennél a kérdésnél az, hogy a jelen nehézséges helyzetben valamennyire mégis csak segítőtünk magunkon.

Borvásárlók figyelmébe. A mult és az előző évben tudvalevően igen sok helyen nagyon rosszul fizetett a szőlőtermés, ami aztán a jó borok iránti nagybör keresletet vonta maga után. Az ismert „Visontai és mátrahegyaljai szőlőtelepek borot“ r. t. igazgatóságát is ez indította arra, hogy a régi évszaktól félteve őrzött kincseit forgalomba hozza. A Visontamátra bortermelő társ. szőlőtelepein különben a mult év termés is jól beütt, és ezt fentiekkel ezuttal is a t. borvásárló vendéglősök figyelmébe ajánljuk.

A jó hírek szárnya van. Egyik bécsi lapban olvastuk a következő hírt: — Kőz tudomás, hogy nagyon sok lelketlen ember kiharználta az erdélyi menekültek

kényszerhelyzetét és hiéna módjára bántak el ezekkel a szerencsétlen emberekkel. Másépek cselekedett a Szeged-Rókus vasuti állomás vendéglőse, Ketter József. Ez a derék vendéglős, az erdélyi menekültektől 105 darab sertést vásárolt, az erdélyi szokásos áron, kilóját 4 koronával. A sertéseket azután a szegedi huspénztárnak, a Szegeden megállapított árban, 7 koronáért eladta. Ebből a kereskedői ügyletből 3000 korona tiszta haszna maradt. Ketternek azonban nem volt lelke ahhoz, hogy ezt a hasznot megtartsa, hanem 1000 koronát átadott a polgármesternek az erdélyi menekültek segélyezésére, míg a fennmaradó 2000 koronát az eladók kezébe juttatta. — A sok lelketlen sáfarkodás közepette kétszeres örömnök telik abban, hogy egy a mi iparunkhoz tartozó emberséges és minden elismerést megérdemlő tényét mutatják be követendő példaként a külföldi olvasóknak.

APRÓ ESEMENYEK. — A zsir. Enuek ma nagy szeme van, s mivelhogy így van, mindenki keresi s aki csak híret is hallja, hogy itt vagy ott lehet találni, öröm fogja el. Hát hogyné örülne egy vendéglős, aki ugyszólván ezzel dolgozik, s hogyné menne készséggel utána, bárha a Belzebub országába is kellene menni. Ecker Károly Főhercegcsárdor-utcai vendéglős is elment egy Markó-utcai iskolába, egy őrmesteri ruhát viselő egyénnel, aki 850 koronáért ajánlgatott neki zsirt. — „Ott abba az iskolába kaszárnya van, s ott van a zsir!“ — S miután a 850 koronát átvette a vendéglóstól, az ajtóba állította, hogy várjon rá, míg bent a zsir-ügyet elintézi. El is intézte, s azt mondta Eckernek, hogy délután szállítja a cikket, csak menjen haza. Sem a zsir, sem az őrmestert nem látta többet viszont Ecker vendéglős. — Csödbe ment piléni sör-raktár. A piléni serfőzde r.-t. budapesti telepe ellen csődöt nyitott a törvényszék — A szegedi mozik meg vannak adozva. Azt a vigalmi adót, amiről már megemlékeztünk, nagyrészt rájuk vetette ki az ottani tanács. A mi fővárosunk tanácsa kaphatna ezen a példán és 10—20 százalékkal is többet vehetne ki az itteni mozikra, amelyek ugyancsak példátlan nagy bevételre csinálnak és még nagyobb hasznotak zsebelnek be. Valósággal aratnak. — Uzsonna-kávé befűtés. Debrecenben a kávéházi uzsonna-kávékat elfűtő ták olyan megokollással, hogy az erdélyi menekültek gyermekeinek kell ezt a tejtöbbletet juttatni. — A bajor sör arát, mint Münchenből jelentik, a bajor kormány leszállítási tervezi. Az erre vonatkozó rendelet most van munkában. — Néma gyerekek ki se érti a szávat, mondja a példaszó, amely ebben az esetben látszik megismétlődni. Hollay Károly, a Hungária-fogadó pénztárosa öngyilkos lett s erre a nyomor vitte rá. 380 korona havi fizetésből nem bírt 3 tagu családjával megélni. Burger igazgató az eset alkalmával kijelentette, hogy sejtelle se volt pénztárosának nyomott helyzetéről, amiről ha csak szóbeli tiltást is tesznek, föltétlen segített volna rája. — Korai záróra. Nagyváradon október 10 től kezdődőleg elrendelték a kávéházak, vendéglők, színházak, mozgóok és mindenféle mulatóknak esti 10 órakor való bezárását. Hogy az ottani ezen ü.letekre nézve nem éppen kellemes és előnyös ez a korai záróra, azt tal mondanunk sem kell. — Egy lóversenyista kollega azaz hogy bajtárs, (bajtárs azoknak, akik lóversenyekre járnak) Jankovics Gyula, aki azonban nem a legmegbízhatóbb személyiség, mert csak nem rég is öt évi fogságot szenvedett. Tehát ez a Jankovics, mint Budapestnek minden könyvelőmű és léha gondolkozó ember. szinte imádja a lóversenyt s ezért is Alagra ment lakni, ahol játékokostársai öröme, „Turpost“ simi szaklapot akart kiadni. De miután közben amolyan idegenérték elutalajdonítási miveteleket is folytatott, fölön csipőkét és egyelőre megint letartóztatták.

Sztrájkoló kocsmárosok. Több napilap a mult hetekben azt közölte, hogy a nyiregyházi vendéglősök sztrájkba léptek, mert az ottani alispán maximálalta az égetett szeszes italok árát. s ez az ár lényegesen alacsonyabb azoknál az áraknál, amelyet eddig a kocsmárosok kértek. Hát, ez a hír ebben a formában téves. Ven-

déglős és kocsmáros ugyanis pálinka miatt nem sztrájkol, lévén ez az ital csak mellékcik; kocsmárosok csak bort és sört mér. A nyiregyházi sztrájkolók csak pálinkások s azt hisszük, amiatt a sztrájk miatt senki se fog haragudni, legalább megmarad a szegény embereknek a keverseresen megkeresett pénzük. Nem tudjuk, hogy végződött ez a különös sztrájk, de nem csodálkozunk, ha ezek után a nyiregyházi pálinkásoktól az engedélyeket megvonják.

GYÁSROVAT. *Hösi halál.* Ifj. Fekete Géza, a háboru folyamán többször kitüntetett székesfehérvári honvéddadnagy, Fekete Géza a Fehérmegyei fogadósk, vendéglősök és kávéosk ipartársulata elnökének fia, az olaszharctéren, ellenséges gránát-tól való sebesülés következtében hösi halált halt. Az elhunyt hősbén Fekete Géza kartársunk egyetlen fiát vesztette el.

Áldás és béke hamvaira.

Papírszalvéta beszerzése végett forduljanak a kartársaink a „Fogadó könyvnyomdához“ Budapest, VIII., József-utca 56.)

Sajtot írt csakis az előnyösen ismert *Staufer és Fiai* répcelaki sajtógyáros cégénél rendelhetünk. Ez a cég saját gyártmányain kívül eredeti emmentháliban, állandóan nagy raktárt tart és úgy gyors kiszolgálás mint kiváló minőség szállítás tekintetében a legmesszebbben igényeket kielégíti.

Venclicskó . . .

Egy vendéglősné zsirt vett
S mint annyi sok,
Jó drágán fizette, de
Kiderült a titok.

Ki volt az eladó? ki
Az uzorás?
A hentes Venclicskó: Zeidl
Vala az, senki más.

Venclicskó cseh és hozzá
Városatya . . .
De azért bejárják, két
Hónapra dutyiba . . .

Balambér.

A mi katonáink.

— Háborus levelek. —

Sárguló lomb, hulló levelek jelzik a hervadást és enyészetet hozó ősznek utját. Itt van már az ősz, a harmadik ilyen évszak és a mi katonáink még mindig háborus munkában vannak. Ki ezen, ki amazon a tájon nézi buselmerengve az egyre pergő leveleket és egyre végzi kötelességszerűen a háborus teendőket.

Balogh József, a szatmári Élité-kávéház derék gazdája, az uttalan Albániában söpri és egyengeti a nagy rendcsinálás utját, hogy az odajövő miénk, vagy pedig az ottaniak érezzék otthoniasabban magukat — abban a kietlen világban. Közben módját ejti, hogy a „Fogadó“ esedékes díját rendeltetési helyére juttassa; merthogy tudta, hogy esedékes a díj, csakhogy nem épen könnyű eleget tenni az ilyen kiegyenlítési föladatnak, miután egyes harci területekről, nem közvetít pénzt a tábori posta. De alkalom adódott, hogy másként, közvetít uton intézhesse el az ő „Fogadó“-ja ügyét. Az egyidejűleg küldött levelében ezeket írja a mi katonáink:

Távol a szeretet hontól és otthonól, itt a kietlenség hazájában, mi már naponkint számítgattuk a béke előjvetelét s amikor már-már megnyugtatót benünkét a remény, hogy már nem jöhet más, csak a béke, — ime, itt a legujabb, az igazi ősi ellenség, az oláh. De, ugy jó minden, ahogyan van; legalább ezzel a különöszomszédal is leszámolhatunk, ebben a nagy számadási perben. Nemcsak én, hanem

mindnyájan úgy érezzük, hogy nagyon jól és nagyon helyesen van ez így. Igaz, hogy fájó, borzasztó csapás és vesztőség érte ezzel drága erdélyi véreinket, de legalább a nagy vihar lecsendesedése után, egyszer s mindenkorra nyugton és békén lehetnek attól az álnok és ravasz nációtól.

A mi szakiparunk egyik egyszerű, de az erdélytáji viszonyokkal jó ösmerős tagja mondja ezeket és szavaiban mennyi és mily nagy igazság van.

Sokan oda vannak és még egyre mennek a mi katonáink. Oda van *Turcsányi Samu*, pápai vasuti vendéglős is, ki egyelőre jó öreg bajtársa: *Pernitz Lajos* győri vendéglőssel, *Körmenden* végzi az előkészítési dolgokat. — *Fehér Béla* főpincér már előbb bevonult, s az olasz harctéren a Repülőgép-osztagnál teljesíti háborus teendőit. Ha isten megsegíti és a harcok mezejéről haza kerül, a háboru után ő lesz az első, aki repülőgépen rendez be vendéglőt; annyira benne van a gyakorlatban. *Krajcsovits Frigyes* főpincér éppen télesztendeje, hogy ezt a foglalkozását fölszerűl a háborus katonai pályával. — *Tatay Pál*, a szatmári Pannónia kávéház főpincére, különben régi öreg harcos, csak most fog bevonulni, minthogy e hónap 9-én újból besorozták. Fízetpincére: *Krug Ferenc* és *Jászay Ferenc*, az oltani vasuti vendéglő főpincére, a mult hónap 27-án vonultak be.

Azoknak is szokatlan és hosszú a háborus idő, akik mostanában vonultak be, hát akik a háboru eleje óta vannak a szürke mondurban s jobbára mindig a harctéren. — *Keszei Vince* számvevő tőrszörmester, budapesti Rákóczi-úti nagy-

vendéglős, szintén a mozgósítás óta rész-sül ebben a sorsban. Megfutotta a legelső lublúli nagy harcokat, keresztül küzdött még egy sereg nehéz csatát és — leszámítva azt a pár hónapot, amíg kapott sebével gyógyulóba volt — azóta és állandóan a harctéren van. Nehéz háborus és vitézi dolgainak azonban jutalmát látja a mi kedves katonánk: e hónap elejével nagy és szép kitüntetést kapott: a „*vaskeresztet*“ a koronával a vitézség szallagján. A még fontosabb pójtutalom pedig, hogy rövidesen, pár hétre vagy néhány hétre, szabadságra fogják haza engedni.

Büki Imre főpincér is katonáskodik. Az 50 sz. bányamunkás-osztagnál teljesít szolgálatot és szolgálat közben, vagy után, poeta módjára elmélkedik el a háboru sorsán s többek közt így ad ennek kifejezést:

Harcban áll szép Magyarhon,
Küzd, hogy épen maradjon,
S mennek ifjak és vének,
Védeni e szent földet . . .

Hogy épen fog maradni, azt már biztosították a magyar katonák, kiknek bátor karjai a következő harci versek-től is megvédeni és biztosítani fogják.

NYILT-TÉR*)

„Keresetnek.“

Főpincérek figyelmébe! Felkérem mindazon t. kartársakat, kik *Nagypáradon* a „Royal-kávéházban“ voltak mint főpincérek, címüket sziveskedjenek velem tudatni: *Szász Sándor* „*Tigris-fogadós*“ *Zilah*.

ÜZLETI HIREINK.

Figyelmeztetés. Azon t. előfizetőink, kik a „Fogadót“ a megjelenés napján nem kapják meg, a kiadóhivatalt sziveskedjenek erről egy levelező-lapon értesíteni. A Klotild-éttermek új kezekben. A belvárosban a Klotild-palotában lévő Katona-féle vendéglő, minthogy volt bérlőjét Katona Gézát öt évre elitették, hosszabb időn át zárva állott. A vendéglő helyiségeire újra kiírták a bérletet és azt ezuttal *Wacowszky Sándor* ismert fővárosi főpincér nyerte el. Az új gazda egészen átalakította és ujjonnan rendezte be éttermi üzletét, amelynek jöme-nelétől szakavatott vezetésével és máris híressé vált ló konyhájával rövidesen biztosította. *Wacowszky* kartársunk vállalatához kívánunk sok szerencsét.

Üzleti fehéremű. Fogadói és vendéglői vászon-féléket a mi iparunkhoz tartozók a mindenkor legjobb minőségűt szállítót és ismert *Deutsch Ferenczel* (Bpest, VIII., Muzeum-körút 10. sz.) szerencsénél be.

A Dunapalota-fogadót (volt „Ritz“), melynek 1913-ban történt országos hírvé megnyitási ünnepélyéről akkoriban hosszabb tudósításban számolt be a „Fogadó“, mint előzőben hírelt adtuk, a Hungaria-fogadó r.t.

Az „Arany Hajó“ szálloda Pécsen a város közepén, a legújabb épületben, a legrégibb jó hírnevű elsorangu szálloda és vendéglő, 20 vendégszoba, 2 étterem és borozó, 35 ezer koronát nagyon megerő teljes felszereléssel, betegség miatt, 13 ezer koronáért sürgősen eladó. A szálloda és vendéglő évi bére 7500 korona. A bérleti szerződés még 5 évig érvényes, de meg is hosszabbítható. A szobák tiszta jövedelme a bérösszeg dupláját bőven meghozza. Bővebb ugyanott a szállodában tudható meg.

Nehéz acéllemezből
sajtolt különleges
stb. részére nehéz vasalással **belül ónozva**, kívül feketére festve, a rekvirált vörösréz

pótedények vendéglők, szállodák, kávéházak

Szép kivitelű **vasmoszarak**, egy darabból sajtolt hor-nikkellezett, ganyozott vas és acél

mosó üstök, valamint nikkellezett **gyertyatartók** nagy vá-lasztékban.

SZONTÁGH PÁL

Budapest, IX/12. Üllői-ut 19. sz.
Fémárugár. — Jogositott hadifém beváltóhely.

vásárolta meg. Az új tulajdonos társaság, mint az igazgatóság értesíti, a Dunapalotát első-rangú nyilvános fogadóvá alakította át s a fogadó nyilvános éttermeit a főváros legelőkelőbb köréi igényeinek megfelelően hozta üzembe és vezeti. A „Dunapalota” tehát aminek épült, annak is maradt; a hazai és a külföldi idegenek előkelő fogadójának.

Vendégli reggelik alkalmával és ugyancsak kávéházi reggeli és uzonna-kávékhoz, papírszalvétát használunk. *Papírszalvétákat* legjobb minőségűt és jutányosan szállít a *Fogadó-nyomda*, Bpest, VIII., József utca 56.

Keszthelyen a régi Bronner-féle fogadót Schiffer Miksa kartársunktól megvette Neunark Mór ottani Király-kávés. Az új tulajdonos üzletét a mai igényeknek megfelelően új és nagy kényelemmel rendezte be és ünnepélyesen október 1-én nyitotta meg.

Onozott főudények beszerzése. A „rekvirált” rendezvények előállítását csakis ismert és megbízható gyári cégtől szerezzük be; ellenkező esetben nagyon rá lehet fizetni az efféle beszerzésre. Tiszán ebből a fontos okból hírvük föl olvasóink figyelmét a híres *Sontagh Pál-féle csetneki rézgyár-nak* a mai Fogadóra közölt hirdetésére.

Szatmáron a Luna-kávéházat, mely a mozgósítás óta zárva volt, Schwartz Miksa, az Európa-vendéglő „volt gazdája” átvette. Schwartz kartársunk új üzletét a mai igényeknek megfelelően egész újan tatarozta és kényelmes berendezéssel szerelte föl. Az ünnepies megnyitást a múlt hónap elejével történt KERESTETNEK. T. olvasóinkat kérjük, hogy az alább kerestet címek helyett, kartársi szívesegből, a megtudni óhajtokkal egy levelezéslapon közöljék. Rezer Adolf volt fogarasi vasúti vendéglős címét kéri tudatni egy lapon Cs. I. dr. Fogadó kiadóhivatala.

Zilahon a Tigris-fogadót megvette Szász Sándor ismert főpincér. Szász kartársunk üzletét a mai igényeknek egész újan tatarozta s a mai igényeknek megfelelő kényelmes berendezéssel szerelte föl. Az ünnepies megnyitást e hónap közepével történt. Új fogadók kartársunk vállalkozásához sikereket kívánunk.

Budapesten a Zuglóban lévő „Paradicsom-kert” nagyvendéglőt, mely a főváros közönségének a békés időben egyik legkedveltebb kiránduló vendéglőjét képezi, Piskóti Istvánné már a háború előtt átvette s az egész újan rendezett üzletet szakavatott vezetésével a legjobb lendületbe hozta. Piskóti üzlete a háború alatt azzal vivott ki jónévet, hogy közel kétszáz katonát élelmez állandóan s ezek a vendégei az igazi „Paradicsom-kertet” látják a derék Piskóti vendéglőjében.

Vendéglő átalakítás. Boday Gusztáv ismert szekszárdi vendéglős a saját házában lévő vendéglőjét megfelelően átalakította és egész új butorzáttal szerelte föl. Boday kartársunk az ünnepies megnyitást szeptember 15-én eszközölte.

Vasúti vendéglős urak „papírszalvétá” szükségleteiket s a szükséges üzleti nyomtatványaikat a *Fogadó-nyomda* vállalatnál, (Budapest, VIII., József-utca 56.) szíveskedjenek megrendelni.

Lakás- és helyváltozásukat jelentő t. pincér-előfizetőink az új címmel kapcsolatban volt lakhelyüket (hogy előbb hol voltak?) szintén szíveskedjenek megírni. Fogadókiadóhivatala, Bpest, Gyulai Pál-u. 9.

HELYVÁLTOZÁSOK. Bécsi Andor Tordán az Emke kávéház új. állását foglalta el. Thor József a sátoralrajzhelyi vasúti vendéglő (I. II. oszt. étt.) főp. állását töltötte be. Mátys György Losoncon a Király-kávéház főp. állását foglalta el. Palkovits Gyula Szatmáron a vasúti vendéglő főp. állását töltötte be. Komoróczy Lajos Mármarszigeten a Korona-fogadó főp. állását foglalta el.

KESERŰ GOMBÁK

Töprengés.

Szegény pipám, te se hitted volna soha, Hogy hétszám hévizálj a pipa-tartóba; Mintha szemfedőnek rakodna rád a por — Ugy epezt valami, ha látlak ilyenkor.

Te voltál az első virradó hajnalon, Kit látott két szemem örökdió a falon; Te voltál utolsó sok késő éjszakán, Ki láttad lehajló fejemet a párnán.

Örömben, bánatban jó cimborá voltál, Tanácsot és vigaszt mindenben nyújtált, Te voltál a gondot űzője a bajnak, Te adata s szárnyat a jó gondolatnak.

Elfeledni lehet szerelmet, jölétet, De nem lehet soha elfeledni téged! Most mikor a gondra újabb gond terhe száll — Miért kellett kivésned, te drága muskotaly...

Elmerengve nézek a füstelen légebe, Lesz-e még, mikor lesz, valamikor béke... Bodor két füstfelhő, gondolat bányája, Lesz-e a magyarnak még vágott dohányja?

Lobermajer József.

Kosinsky Viktor tokajhegyaljai szőlő-gazdaságában mintegy 50 hl. 1906. évi

Sajáttermésű aszabor

és 30 hl. s-játfőzésű 12 éves egalizált **cognac** eladó. Minták ára bérmentve egy-egy korona. Megkeresések és ajánlatok **Kosinsky Viktorhoz, Budapest, I. ker., Hieronymi-utca 58.** intézendők. 2-4

A „szegedi pincér egyesület” elhelyező irodája. Távbeszélő: 6-11. Szeged, Deák Ferenc-utca 25.

Ajánlja a szállodai, vendéglői és kávéházi szakmához tartozó összes személyzet gyors és pontos elhelyezését, nem különben üzletek vételét és eladását, teljes diszkrétén. 1-3

Kiváló tisztelettel **Dávid Sándor** **Skultéty Lajos** elnök. ügyvezető.

Leszereléskor

50 (ötvenezer) korona keresetet biztosító vendéglő 8 szobás fogadót (szállodával) Egerben, a pályaudvarnál, rengeteg katonaság göcpontján, óriási idegenforgalommal, 5000 korona lakbérrel, 1000 korona havonkénti tiszta haszonnal, vezetés hiánya miatt **20.000 koronáért eladó** — felével átvethető. Bármilyen nsgy családnak biztos vagyonszerzést nyújt. Esetleg egy városi házal elcserélhető. Értekezhetni **Bary József** fogadótulajdonosnál Egerben. 2-3

Jó szakember.

Erdélyből menekült keresztény vendéglős, kinek felesége is szakavatott üzleti nő, jól főz és a konyha gazdaságában nagy jártassággal bír, kisebb óvadékkal főpincéret állást vagy megfelelő vendéglőt keres számolásra. Szíves megkeresések erre a címre intézendők: **Groh Adolf Arad** (belváros) Határ-utca 11. sz.

SZERKESZTOI ÜZENETEK.

Azon t. előfizetői k, akik a hozzáink intézett levelekre választ nem kaptak, jelen rovataunkban találhatják meg a felelő választ Csakis előfizetőinknek válaszulunk.

K. P. Temesvár. Az a sz.-könyv majd csak a háború után, de a „Vendégfőnök Naptára” az idén is megjelenik. Azt a nagyon régi számot nincs módunkban elküldeni; utóbbi lap ment. Előfizetői t. köszöntés és köszöntés. — K. Fehérvár. Nem hiveseljük azt a főfogadást, hogy amikor frát olyan üzletben óhajta elhelyezni, ahol „kellő” ki-képzésben részesülhet, ehelyett akkor bizonyos kényelmi igényeket, szabaddiót s meggyámt biztosításnak számára. Ilyen esetben jól és kellően nem lehet ki-képezni. A pincérátanoncok, hogy teljes szakképzettséget nyerhessen, nem szabaddiót és hasonló kényelmet, hanem teljes előglalítságot kell nyújtani. Mindenekelőtt a tisztogatási és a csapos melletti könnyebb teendővel kell foglalkoztatni s amikor a „kiszolgálás”-ra fogják, teendőjét úgy kell beosztani, hogy lehetünk pár napot (vagy havonként egy-egy hetet) a konyhában, pincében és megint a csap mellett legyen foglalkoztatva. De még ezen kívül is marad pár szabad órája az üzletben, amit viszont úgy ajánlatos kihasználtni, hogy ez idő alatt végezze el a szakiskolai feladatokat. Egyszóval, egy rendes pincérátanoncok mindig tanulni és magát mindenben gyakorolni a dolga és kötelessége, mert valódi szakképzett pincér s aztán a helytel jól betölteni tudó vendéglős, fogadós stb. csak így válhatik belőle. — F. A. né Ujhátnav. Hasonló helyzetben nem mulasztás ez, hanem figyelmes gondosság és ezért ezuttal is őszinte elismerésünk, köszönetünk és üdvözlétünk. Többi posta számot figyelembe vette kiadóhivatalunk. — T. y. I. főpincér. Ez a kellemetlenség tulajdonképpen egy kis figyelmetlenség alapul. Ugyanis e lapnak minden számában bent áll az a figyelmeltető felhívás, hogy különösen a t. pincér előfizetők jeleznek pár szóban azt is, hogy hol voltak? Már most, ha a régi helyen és új állásában is érte efféle felhívó; ez semmi esetre se történhetett volna meg akkor, ha az új állását jelző sorai után odabiggyesztette volna, hogy pl. — előbb „Benedeváron” voltam. Csak ennyit és semmi többet. Legyen szíves legalább a jövőre való tekintettel, ezt figyelemre méltítani. — D. F. N. kanizsa. Az ilyen ármegállapító rendelet nemcsak a fővárosra, hanem az egész országra szól, tehát önkre is vonatkozik. Az előfizetés október 1-én járt le. A lap innen rendesen küldődik, így most is elment. Üdv. — R. s. Harcér. Egyelőre csönd honol a téren és így bizonyára ők is nyugton és a régi helyükön vannak. A Fogadó különben pontosan megy nekik. Gy. ról nem hallottunk. Üdv. — K. M. Harcér. Beérkezett a képes fólvetel. Találón sikerült és a mi főmester-katonánk lovon is nagyon jól fest. Hasonló szíves üdvözlöt. — T. Gy. Harcér. Mind két számot újból elküldtük. A 12 kor. díj megérkezett. Hasonló szíves üdvözlötünk. — C. J. Tolna. Ebben a rovatban csakis előfizetőinknek válaszulunk. — V. I. Léva. B. értesítését ezuttal is szíves köszönettel nyugtatjuk és üdvözlőjük. — F. B. Harcér. Minden katonánknak hasonló sorsot kívánunk. Szíves üdv!

Keszthely

1916 október.

Neumark

Bronner-fogadó.

Fogadó átvétel.

A n. é. közönséget tisztelettel értesítem, hogy Keszthelyen a régi jónévként örvendő Bronner-féle fogadót (szállodát) megvettem. Ugy a fogadót (szállodai) szobákat, mint a kávéházat és egyéb üzleti helyiségeket a mai igényeknek megfelelően teljes újan tataroztam és berendeztettem. T. vendégeimnek mindenkor kifizető konyha és tisztán kezelt italok — híres balatonmélleki borok — állnak rendelkezésre. Pontos kiszolgálás biztosítva van.

Teljes tisztelettel **Keszthely** **Neumark Mór** (Bronner-fogadó). 1-3 fogadótulajdonos.

Szelyvai gyógyforrás.

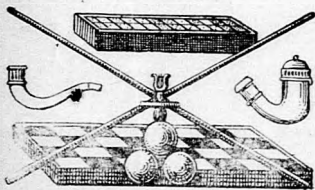
Borral a legjobb fröccs!

Kitűnő ízű, igen üdítő ásványvíz. Bor, cognac vagy citromsavval vegyítve.

Orvosi szaktekintélyektől melegen ajánlva gyomor-bántalmak, étvágytalanság, gyomorégés, köhögés, vérszegénység, tüdőbaj és vérköpések eseteiben.

Megrendelhető

Schönbörn Buchheim grét urad. ásványvizinek bérőségénél, Szolyva.

Novágh Károly mű- és diszmű-esztergályos

Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 3. (Első Hazai Takarékos pénztárral szemben)

Ajánlja saját készítményű elefántcsont-teke (billiárd) golyók, dákók, sakk, dominó, lignum santum-golyók, bábuk, sétatokok, játékc- és borostyánkó dohánvívó-eszközöket stb. nagy választékban. — Billiárd-golyók esztergályozása, dákók, sakk és dominó javítása olcsó árszámitással, pontos határidőre való szállítással — elfogadhatnák. □

Kortyantó.

Igazi hadseregszállító.

Egy uri levente nagyon teszi a szépet a társaságában lévő dalcarnoki művésznőnek és erősen kapacitálja, hogy legyen az övé.

— Jó, mondja a hölgy, barátjé lesznek, csak-hogy nekem sok kell, havonta több ezer korona.

— Meg lesz égi kincsem! — mondja az örmő derbűjével a férfi.

— Jé, aztán maga micsoda?! — kérdezi csodálkozva a tündér.

— Hadseregszállító vagyok, még pedig valódi!

— Hogyan, valódi?

— Ugy lelkem-aranyom, hogy a legfontosabb cikket: katonát szállítok a hadseregnek; a legtöbb katonaszállító vonatot én indítom utnak, mert én vasuti forgalmistát vagyok.

Zsirtalan időben.

— Hé, Mikulás, még egy korsó sárgaitalt!

— Nem lehet kérem Vizszulai bácsi, csak egy korsó meg egy pohár jár egy vendégnek.

— Már aztán, hogy járna csak annyi, te fityifirtyi.

— Mert kérem alásár, zsirtalan idő van, — mondja az a szeles bogycerek.

Estére várak babám.

— Hogy és mint van? — szólítja meg egy ujonc-népfelkelő barátját. Pöngölei.

— Hogy én hogyan vagyok, kedves barátom? Hát, két gyerek otthon van, nincs cipője, nem mehetnek iskolába; a harmadiknak ruhája nincs, a negyedik beteg, meg az asszony is; zsír és liszt, szem sincs a háznál és nekem mindennap azt kell énekelni a fiuknak, hogy: »Estére várak babám!«

Hirdetmény.

A Nagybossányi Bőrgyár „mészárszéke” és „gyári-kantin”-jának vezetésére egy a vendéglői szakmához is értő s a magyar, német — esetleg tótul is — beszélő, mészárosot vagy hentest keres. Az illető lehet hadi rokkant is. Ajánlatok „Nagybossányi Bőrgyár Részv. Társ.” igazgatóságának; Nagybossány, (Nyírtva megye) intézendők. 1-3

Brunovszky Károly

hygienikusjatekkartya tisztító intézete.

Budapest, Szévté ay-u. 16.

A t. olvasók a „Fogadó” hirdetési rovatát is figyelemmel olvassák át.

Az

ILCNA

ARTÉZI üdítő viz

legyen mindennapi italod!

Megrendelhető:

„ARTESIA” R.-T.-nál BUDAPEST.

TELEFON 50-72.

Állandó borvásár.

Azon t. vendéglős kartársak, kiknek móri borra van szükségük, forduljanak hozzám teljes bizalommal.

Stoffer Mihály vendéglős Mór.

Böcögő József Korona-fogadója és „Pannónia” kávéháza, Miskolc. Kávéház, elsőrendű étterem, sörccarnok. Magyar konyha, kitűnő borok.

Magyar Paizs. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Zalaegerszeg. — A Magyar Paizs erős szökönködő, független hetilap, magyar írt, honi termékek véd. magyar szellemet terjeszt minden téren. — Évi előfizetési ára 4 korona. (Legolcsóbb lap). Szerkesztik: Borbély György és Horváth Lajos Zalaegerszegen.

Kiss Ernő Korona-fogadója

Nagykanizsa — a város központján. Étterem sörccarnok, kávéház, szép nyári udvar kerti — vendéglő. — Magyar konyha. — Kitűnő fajborok

Csapos vendéglős

nős, magyarul és tótul beszélő, vidéki fürdőbe azonnal kerestetik. Cim megudtható a „Fogadó” kiadóhivatalában. 2-3

Német nyelv megtanulása magánaton

A német nyelv tudására fogadó- és vendéglőtulajdonosoknak és alkalmazottaknak feltétlenül szükségük van. **Dr. Ince Henrik** német nyelvtanából mindenki gyorsan és alaposan megtanulhat tanító nélkül nemétül. Az új kiadásban most megjelent kitűnő könyv ára 2 korona (utánvétellel 2 kor. 55 fill) Megrendelést cím: **Magyar könyvkiadó** Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 23.

HIRDETÉSEK az 1917-ki „Vendéglősök Naptárába” fölvetetnek a „Fogadó” kiadóhivatalában Gvulai Pál-u. 9.

REGGEL 3 órakor NYILIK

Balla Gyula Józsefvárosi nagy kávémérése Baross-utca 59. sz. alatt (Városi villamos járat). A vidéki kereskedők és a budapesti pincér kartársak találkozó helye. — Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás. — A t. közönség és a szakmabeliek szíves pártfogását kéri

Budapest Baross-u. 59.

4-4

Balla Gyula tulajdonos.

Deák Ödönné

elsőrangu női ruhatérme

Bpest, Rákóczi-ut 19. sz. félem. 16

elvállal minden e szakmába vágó munkáikat leggyeszteriből a legfényesebb kivitelig. A szakmánkhoz tartozó urnóknak és urleányoknak — **árkedvezmény.**

Tisztelettel **Deákné.**

Hektográf- lapok, ténták, készülékek stb. az étlapsokszorosításhoz való cikkek legolcsóbban beszerezhetők

a Fogadó-nyomdában, VIII., József-utca 56. sz.

Szállodások és vendéglős urak figyelmébe!

Páratlan olcsó ajánlat vászon és damaszt árúknak

	Kor. érték
Lenvászon lepedő 220 140	— drbja 14.
Kárpáti > 230 150	> 15.
Damast abrosz — 150 150	> 8.
> — 150 180	> 10.
> — 150 220	> 12.
> — 150 300	> 16.
Kerti abrosz minden színben	— > 6.50
Nehéz damast szalvetta 60 60	tucatra 16.
> > 65 65	> 18.
> > 70 70	> 20.
Ajúr kávészalvetta	— > 8.50
Damast törülköző 60 120	— > 24.
Dupla damast > 60 130	— > 27.
Párnahuzat 88 76	— drbja 5.50
Vászon paplanhuzat 130 180	— > 14.
Pincér kendő	— tctja 7. — 10.
Vászon pohár és edénytörölő	— tctja 16.

DEUTSCH FERENC

..... vászon és damast árúháza szállodások és vendéglősök szállítója

Budapest, VIII., Múzeum-körút 10.

Alapítási év 1895. Telefon József 4 - 60.

SAJT

Többféle kemény és lágy sajtot legfinomabb minőségben gyárt, továbbá eredeti emmentháliban állandóan nagy raktárt árt:

Stauffer és Fiai

nyugatmagyarországi sajtgyárak Répcelak.

Kiváló új fajborok!

Meghívás.

Ó borok nagy választékban!

Visontai és Mátrahegyaljai Szőlőtelepek - Borértékesítő - RészvénytársaságaAlapító: Nagyméltóságu Dr. KALLAY ZOLTÁN v. b. t. t., Hevesvárm főispánja.
Igazgatóság székhelye: **GYÖNGYÖS** (Főtér, Lubyház, Új bankpalota).

Postafiók 42. sz. Telefon 99. sz. Sürgőncím: Visontama tra

Hazánk legnagyobb termő hegyi oltvány szőlőtelepei:
Beültetett terület 540 hold. Évi termés 12,000 Hltr.

A t. vendéglős urakat meghívjuk szőlőtelepeink pincészetének megtekintésére, szükségletük méltányos árban, idejekorán való biztosítása céljából.

Borfajok: Mézes, Ezerjő, Rizling, Furmint (Som), Hárslevelű, Muskát-Otonell, Chasselas, Kövidinka, Pozsonyi, Erdei, Mustos, Madelaine, Kadarka, Otello, Oportó, Burgundi, Kabernet.

Krondorfi savanyuvíz**Pincér urak szives figyelmébe!**

Csak Krondorfi savanyuvizet ajánljának borvagy pezsgőhöz. A Krondorfi kútvállalat mindenkor támogatja a jótékony intézményeket.

Mintabort

50 literen fölül, csak beküldött hordóban, vagy a hordó árát is utánvéve szállítok. Kartárs urak forduljanak hozzám bizalommal.

Stoffer Mihály vendéglős.
Mór.

Vendéglősök, kocsmárosok és kávéosok figyelmébe!

Üveg és porcellán áruk nagy választékban és eredeti gyári áron kaphatók
ifj. **GRÜNWALD MÓR**
üveg- és porcellán nagy raktárban
Bpest, IV., Ferenc József-rakpart 6.
(a Ferenc József-híd közelében.)

KENYÉRZACSKÓ

kenyér, kifli és egyéb száraz sütemény higiénikus megőrzésére. **Minden vendéglőben nélkülözhetetlen.** Megrendelhetők:

Fogadó-nyomda, Budapest, VIII., József-utca 56.

Figyelmeztetés! T. olvasóink ne csak a „vezércikket és egyéb közleményeket olvassák el hanem figyelemmel böngésszék át a hirdetés-rovatot is

Pincérek figyelmébe!

Fő- és fizetőpincérek, kiknek *oldal-zsebtárca* (papírpénz), vagy (apró- és ezüstpénz számára) *pincértáskára* van szükségük, amelynek feneke nincs beilleszve. hanem a felsőrészt az aljával egy darabból készült, — a *legjutányosabb árak mellett* — szerezhetik be:

Molnár Vilmos *szerviztőgyárosnál, BUDAPEST, IV., Károly-körút 28. (Központi városkén).*
Képes árjegyzék bérmentve

1917. évf.

„Vendéglősök Naptára“

az idén is a szokásos időben jelenik meg. — Hirdetéseket a jövő hó közepéig felvesz a „Fogadó“ kiadóhivatala.

„Vöröshagyma“

foghagyma, petrezselyemgyökér, sárgarépa, paszternák, édes, nemes torma, celler, továbbá kerek és hosszukás dughagyma, magvak. a legjutányosabb napi árban kapható.

Weisz Dezső, Makó.

Sürgőncím: Weisz Dezső, Makó. 1-3

HERRMANN J. L. R. T.

cs. és kir. udvari szállító

1819. évben alapított országos szabad. Alpacca-

Chinaezüst- és fémáru-gyárának főraktára:

BUDAPEST, IV. KER., VACI-UTCA 8. SZ.

(Raktárak: Bécs, Gráz, Prága és Triestben.)

Nagy választék legszolidabb kivitelű tárgyakból **Szállodák, Vendéglők, Kávéházak és háziartások részére.**

Eladó beszálló vendéglő.

Egy jóforgalmu. 18 ezer lakosu r. t. városban, a **Buoapest—bécsi fővonalon, eladó egy jóforgalmu beszálló vendéglő.** A vendéglő áll borozó helyiség, egy étterem. egy külön helyiség, egy tágas konyha. négyszobás vendéglős-lakás. tágas udvar. nagy kocsiszin. két nagy istálló és más mellék-helyiség. Van ezenkívül szép kerthelyiség tekepályával. nagy pince stb. Bővebbet a kiadóhivatalban.